

jo nu fatte paa fast Gage, ville erholde Sædtillæg, og ere altsaa selv mere eller mindre interesserede i Capitelstaxtens Ansættelse. I forrige Tider, eller indtil nu, repræsenterede paa den ene Side Præsterne Tiendehyderne paa den anden Side Underøvrighederne Iderne; nu derimod ere Underøvrighederne paa en Maade gaaede over til selv at blive Nydere, fordi de have Fordeel af Capitelstaxtens hviere Ansættelse, da de faae Sædtillæg beregnet efter Capitelstaxten, og det kan derfor ikke andet end ogsaa forekomme Regjeringen at være rigtig, at Sogneforstanderskaberne og Communalbestyrelserne træde istedetfor dem og blive den ene Part, medens Geistligheden bliver den anden, og at Capitelstaxten saa bliver sat efter deres Indberetninger. Foraa vidt stemmer altsaa Regjeringens Anskuelse overeens med Tanken i § 1, og ogsaa i § 2. — Derimod kan Regjeringen ikke finde, og maa ogsaa i den Henseende være enig med den foregaaende Rader, at der er tilstrækkelig Anledning til at forandre de øvrige i § 3 omtalte Forhold med Hensyn til Capitelstaxtens Ansættelse. Efter denne Paragraph skulde nemlig ganske andre Maanedes vælges til Beregningen, og denne skulde ikke skee, som hidtil, efter visse større Dele af Landet, men derimod heelt igjennem amtsviis. Nu viser det sig, hvad for det Første Maaneberne angaaer, at det neppe vil gaae an at forrykke alle disse Betalingsterminer, hvis Modalitet er afhængig af Capitelstaxtens Ansættelse, og skulde Maaneberne Februar og Marts medtages til Beregning af den, saa er det for det Første indlysende, at den ikke kan være sat til den 2den April. Det er ikke muligt, og skal jeg i den Henseende blot bemærke, at, for nu at kunne ansætte den i Begyndelsen af Februar, er det blevet nødvendigt, at den sidste Halvdeel af Januar ikke medtages; Capitelstaxten sættes nu efter en Gjennemsnitsberegning af Maaneberne September, October, November, December og den første Halvdeel af Januar. Det er derfor, som sagt, ikke muligt, naar hele Marts Maaned skal tages med, at den kan være sat før medio April, og derfor kan den foretagne Rættelse af 2den Marts til 2den April heller ikke holde Stik. Da denne Sag var for i Folkethinget, ikke i sidste men i næstsidste Samling,

blev der afgivet Betænkning over et lignende Forslag, og det nedsatte Udvalgs Majoritet, — naar jeg ikke tager feil, var det hele Udvalget paa et Medlem nær —, var af den Formening, at Tiden i det Hele ikke burde forandres. Naar jeg, som sagt, ikke tager feil, var man kun enig om, at September Maaned ikke skulde medregnes, at altsaa Beregningen hovedsagelig skulde grunde sig paa October, November, December og den første Halvdeel af Januar Maaned; videre Forandring i denne Henseende tilraade man ikke. Jeg kan ikke nægte, at jeg troer, at, naar man — hvormom jeg ikke drister mig til øjeblikkelig at udtale nogen bestemt Mening — ikke vil lægge alle Marts 12 Maanedes Gjennemsnitspris til Grund, bør man blive staaende ved de hidtil benyttede Maanedes.

At gaae over til at ansætte Capitelstaxten for mindre Dele af Landet, end det nu er vedtaget, antager jeg ikke vil føre til nogen som helst sand Nytte, enten for Iderne eller Nyderne. Jeg har havt Leilighed til, da denne Sag forrige Gang var til Forhandling i Folkethinget, at anstille nogle temmelig i det Enkelte gaaende Underøvelser om de enkelte Capitelstaxters Forhold til Gjennemsnitspriserne, saaledes som man kunde beregne disse, paa den ene Side efter Kjøbenhavns Tørrepriser, og paa den anden Side efter de paa forskjellige Steder ved Mæglerattester godtgjorte Forhandlinger en gros, og jeg skal, uden at kunne her gaae i Detail i saa Henseende, idet jeg dog, ifald der bliver nedsat et Udvalg, meget gjerne skal forelægge disse temmelig detaillerede Beregninger for dette, gjøre opmærksom paa, at Capitelstaxten for de større Affnit af Landet, hvor den bliver sat stiftsviis, langt fra sfterner sig saa meget fra Gjennemsnitspriserne, som paa de enkelte Steder, hvor den nu indtagesviis bliver sat amtsviis. Man vil erindre, at der nu f. Ex. sættes Capitelstaxt for Møen, skøndt denne 0 langt fra udgjør et Amt, men det er ogsaa først i de sidste 22 Aar, eller siden 1842, at dette er Tilfældet, og der sættes, som bekendt, ogsaa Capitelstaxt for et Par enkelte Amters; men naar man sammenligner Capitelstaxten for disse mindre Dele af Landet med de Capitelstaxter, som blive satte stiftsviis, og